

Valtuutettu Sara Koiranen ym. aloite: Rajat räiskeelle Turussa - Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja

Rajat räiskeelle Turussa - Turun kaupungin ehkäistävä ilotulitehaittoja

Ilotulitteiden haittoista

Ilotulitteet ovat olleet perinteinen tapa juhlistaa uutta vuotta, mutta ilotulitteiden käyttö aiheuttaa merkittäviä pysyviä ja väliaikaisia haittoja. Yksityishenkilöiden ampumat ilotulitteet aiheuttavat vuosittain merkittävää haittaa ihmisille, eläimille ja ympäristölle. Ilotulitteet aiheuttavat silmä- palo- ja ruhjevammoja ja heikentävät ilmanlaatua. Jopa kolmasosa silmävammoja saaneista on lapsia. Ilotulitevammojen saajien joukossa on usein myös sivullisia. On hyvä huomata, että ilotulitteiden pauke saattaa olla myös osalle ihmisistä syvästi traumaattista tai pelottavaa.

Luonnon eläimet ja kotieläimet kärsivät ilotulitteista monin tavoin. Useat kotieläimet, erityisesti koirat, stressaantuvat ilotulitteista monin eri tavoin ja oireilevat stressistä jopa useita päiviä. Hevosilla ilotulitteiden pelko saattaa olla niin voimakasta, että tammojen tiineys saattaa keskeytyä. Kotieläinten omistajille erityistä vaivaa aiheuttaa yksityishenkilöiden jatkuva poikkeaminen sallituista ampumisajoista: esimerkiksi koirien ulkoiluttajat saattavat törmätä raketin ampujiin jo ennen varsinaisen sallitun ampumisajan alkua.

Luonnon eläimistä erityisesti linnut kärsivät ilotulitteista: on arveltu, että uudenvuoden raketin ampumisella ja lintujen joukkokuolemilla on selkeä syyseuraussuhde. Lisäksi on voitu todentaa, että ilotulitteet säikäyttävät linnut liikkeelle, mikä aiheuttaa lintujen yhteentörmäilyä ilmassa, kuluttaa lintujen energiaa ja siten haittaa myös ruuan hankintaa. Erityisesti ilotulitteista kärsivät talvehtivat vesilinnut.

Ilotuliteroska kuormittaa ja sotkee ympäristöä, ja usein siivouskulut lankeavat kuntien maksettaviksi. Ilotulitteiden kuluttajakäyttö aiheuttaa joka vuosi myös tulipaloja ja omaisuusvahinkoja. Esimerkiksi vuodenvaihteessa 2019–2020 ilotuliteperäisten tulipalojen sammuttaminen aiheutti pelastuslaitoksille 99 tehtävää ja ilotuliteperäisten tulipalojen omaisuusvahingot olivat 631 381 euroa. Viime uudenvuoden vaihteessa uutisoitiin esimerkiksi tulipalossa pahoin vaurioituneesta päiväkodista Vantaalla. Tulipalon epäillään syttyneen ilotulitteesta.

Jyväskylän kaupunginvaltuutettu Liisa Kuparinen (vihr) huomauttaa vastavassa aloitteessaan, että suurin osa ilotulitteista valmistetaan Kiinassa epäeettisissä olosuhteissa: ilotulitetehtailta on syntynyt ihmisuhreja, eikä lapsivoiman käyttö ole tavatonta.

(Lähteenä käytetty muun muassa Rajat räiskeelle -sivustoa, Birdlifen sivustoa sekä Ylen uutisointia.)

Ilotulitteiden käytön rajoittamisesta Turussa

Turussa on jo rajoitettu ilotulitteiden käyttöä keskusta-alueella. Rajoituksista vastaa Varsinais-Suomen pelastuslaitos, mutta Turun kaupungilla voi olla merkittävä rooli rajoitusten uudelleen määrittelyssä. Esimerkiksi Jyväskylässä on käsittelyssä valtuustoaloite, jossa on esitetty ampumisen keskittämistä erikseen ampumiselle osoitetuille aukioille ja kentille kaupungin taajama-alueilla. Keskittämällä ja rajoittamalla yksityishenkilöiden rakettien käyttöä, voitaisiin vähentää vahinkoja ihmisille, eläimille ja ympäristölle.

Lisäksi Turun kaupunki näyttää esimerkillään, millaisia uudenvuoden juhlinnan tapoja kaupungissa halutaan edistää. Turun kaupunki määrittelee olevansa edelläkävijä luonto- ja ympäristökysymyksissä. Siksi Turun kaupungin tulisi luopua uudenvuoden ilotulituksista ja siirtyä ympäristölle ja eläimille ystävällisempään uudenvuoden juhlistamisen muotoihin. Esimerkiksi Espoossa on jo vuonna 2019 korvattu ilotulitteet valoshow'lla. Myös esimerkiksi Oulussa perinteiset ilotulitteet on korvattu vaihtoehtoisilla valo- ja tuliesityksillä sekä muilla taide-esityksillä. Turussa tulisi harkita uuden vuoden juhlinnan kehittämistä siten, että uudenvuoden juhlinnasta voisi tulla koko kansan juhla erilaisten esitysten kera perinteisen ilotulitusnäytöksen sijaan.

Aloite ilotulitehaittojen vähentämiseksi

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme,

-että Turun kaupunki neuvottelee taajama-alueiden ilotuliterajoituksista pelastuslaitoksen kanssa siten, että ampumista pyritään keskittämään erikseen sille osoitetuille paikoille sekä viestii nykyistä enemmän ilotulitteiden ampumista koskevista rajoituksista

-että Turun kaupunki luopuu uudenvuoden ilotulituksesta viimeistään vuonna 2026 ja kehittää uudenvuoden juhlaa kestävämmäksi ja yhteisöllisemmäksi

Sara Koiranen

Koiranen Sara (VAS)

Kannattajat (29 kpl)

Eloranta Eeva-Johanna (SDP)

el-Khatib Amro (VAS)

Peltonen Petra (SDP)

Ratilainen Niina (VIHR)

Sundqvist Mikaela (VIHR)

Mäkipää Anna (VAS)

Toivari Henry (SDP)

Elo Piia (SDP)

Hersi Muhiadin (VAS)

Kaupunginvaltuusto

27.1.2025

Laukkanen Liisa (VIHR)
Epse Samfoga Doh Theresia (VIHR)
Muukkonen Mirka (VAS)
Ruusunen Mimmi (KESK)
Karjalainen Riitta (KESK)
Vörlund-Wallenius Terhi (VIHR)
Lumme Riina (VIHR)
Girs Alice (PS)
Furuholm Timo (VAS)
Kärkkäinen Jukka (VAS)
Uusitalo-Heikkinen Mervi (VAS)
Azizi Muhis (KOK)
Ahmadi Berhan (SDP)
Mohamed Yusuf (SDP)
Sultan Abdullahi (VAS)
Niinivirta Pirjo (PS)
Nurmio Timo (SDP)
Weber Konsta (VIHR)
Vähä-Heikkilä Matti (VIHR)
Lindberg Essi (VIHR)